

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1ObdoV/13/2019
Identifikačné číslo spisu: 1010201419
Dátum vydania rozhodnutia: 24.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1010201419.8

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej v právnej veci žalobcu: I. X., narodená XX. XX. XXXX, bytom XXX XX K. XXX, zast. advokátom JUDr. Kamil Beresecký, Farská 33, 949 01 Nitra proti žalovanému: Mgr. Peter Zvara, sídlo správcu Obchodná 2, 811 06 Bratislava, správca konkurznej podstaty úpadcu Vodohospodárske stavby, a. s., Nitra, Cabajská cesta 28, 949 01 Nitra, IČO: 31 411 487, zast. advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária Zvara advokáti, s. r. o., Námestie SNP 1, 811 06 Bratislava, IČO: 46 547 878, konajúci prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. Peter Zvara, o vylúčenie veci z konkurznej podstaty, na dovolanie žalobkyne proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obo/11/2018 zo dňa 20. júna 2019, jednomyselne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne o d m i e t a .
Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1/ Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd druhej inštancie, rozsudkom 2Obo/11/2018 zo dňa 20. 06. 2019 rozhodol tak, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 3. mája 2018 č. k. 10Cbi/32/2010-526 potvrdil, žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, a odvolanie žalobkyne proti zamietnutiu návrhu na prerušenie konania odmietol.

2/ V dôvodoch rozsudku uviedol, že súd prvej inštancie návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol, žalobu v celom rozsahu zamietol a náhradu trov konania priznal žalovanému.

3/ V bodoch 2/ až 39/ odôvodnenia odvolací súd popísal priebeh konania a celý postup súdu prvej inštancie, citoval zrušujúce rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Obo/35/2016-497 zo dňa 30. 01. 2018, ktoré zrušilo rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Cbi/32/2010-441 zo dňa 21. 09. 2016, Nález ústavného súdu Slovenskej republiky č. I. ÚS 549/2015-33 zo dňa 16. 03. 2016 a taktiež rozhodnutie Českej republiky v III. ÚS 415/2015 a nález III. ÚS 247/2014.

4/ V bodoch 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 podrobne popisoval názory a konanie súdu prvej inštancie, právne závery, už berúce za záväzné právne závery odvolacieho súdu, vyslovené v predchádzajúcich zrušujúcich rozhodnutiach odvolacieho súdu. V bode 14 odôvodnenia uvádzal odôvodnenie súdu prvej inštancie, s poukazom na závery odvolacieho súdu v rozhodnutí sp. zn. 2Obo/6/2013-326 z dňa 26. 02. 2014, v ktorom bol vyslovený právny názor, že nedošlo k platnému započítaniu pohľadávok medzi

Fondom národného majetku Slovenskej republiky a Vodohospodárskymi stavbami. Tento právny záver odôvodnil s poukazom na čl. I bod 1 a 2 Dohody o vzájomnom započítaní, podľa ktorého názoru, Vodohospodárske stavby stratili postavenie veriteľa vo vzťahu k pohľadávke 11 801 460,-- Sk, pričom novým veriteľom tejto pohľadávky sa stal Fond národného majetku Slovenskej republiky. Uviedol, že keďže Vodohospodárske stavby v dohode nemali voči Fondu národného majetku Slovenskej republiky (ďalej FNM SR) uvedenú pohľadávku, veriteľom tejto pohľadávky bol už bol bezodplatne FNM SR a podľa čl. I. bod 4 nemohlo dôjsť k platnému započítaniu. Predmetom dohody neboli vzájomné pohľadávky medzi FNM SR a Vodohospodárskymi stavbami, a preto nemohlo dôjsť k stretu vzájomných pohľadávok, ako i k zániku pohľadávky FNM SR v čl. I bod 3 uvedenej dohody. V tejto súvislosti poukázal na právny záver súdu prvej inštancie, že neurčitosť pohľadávky v zmluve o jej započítaní spôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy o započítaní podľa § 37 OZ, a navyiac, že pohľadávka započítavaná FNM SR, to jest 24 954 000,--S k a príslušenstvo nie je určitá. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že úpadca pri predaji privatizovaných nehnuteľností postupoval v rozpore s ustanovením § 19a zákona č. 92/1991 Zb. o veľkej privatizácii, keďže získanými prostriedkami prednostne neuhradil svoj zväzok voči FNM SR.

5/ V bode 15 odôvodnenia uviedol, že súd prvej inštancie na základe názorov odvolacieho súdu vychádzal z toho, že žalobkyňa svoje vlastnícke právo k vylučovaným nehnuteľnostiam doložila neplatnými zmluvami a v bode 26 odôvodnenia uviedol, že súd prvej inštancie na základe právneho názoru odvolacieho súdu v rozhodnutí sp. zn. 2Obo/25/2016-497 zo dňa 30. 01. 2018 sa zameril na preukázanie vlastníckeho práva žalobcu k vylučovaným nehnuteľnostiam podľa § 129 a nasl. Občianskeho zákonníka.

6/ V bode 27 odôvodnenia citoval uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým nebolo pripustené vypočutie navrhnutých svedkov (pána H., pána W.), s odkazom na právny záver odvolacieho súdu, vyslovený v jeho rozhodnutí sp. zn. 2Obo/35/2016-497 zo dňa 30. 01. 2018.

7/ V bode 28 - 31 odôvodnenia poukázal na konanie súdu prvej inštancie, doplnené v otázke dobromyseľnosti žalobkyne a v bodoch 32 - 39 odôvodnenia, odvolací súd citoval právne závery a konanie súdu pred súdom prvej inštancie, na základe ktorých súd prvého stupňa jednoznačne dospel k záveru, že ani jeden prevodca nehnuteľností nebol dobromyseľný, a preto žalobu zamietol.

8/ V bode 42 - 45 odôvodnenia odvolací súd citoval textáciu odvolania žalobkyne proti tomuto rozhodnutiu a v bode 47 odôvodnenia právne závery žalovaného vyjadrené k podanému odvolaniu žalobkyne.

9/ V bode 50 citoval rozhodnutia (uznesenie sp. zn. 3Obo/49/2012 zo dňa 26. 02. 2015, č. k. 8Cbi/25/2010-423, rozsudok č. k. 8Cbi/28/2010-524 zo dňa 16. 12. 2015, rozsudok sp. zn. 3Obo/3/2016 zo dňa 18. 05. 2016, dovolanie žalovaného odvodzujúce ustanovením § 420 C. s. p. a § 421 C. s. p., ktoré Najvyšší súd SR uznesením 2ObdoV/19/2017 odmietol ako nedôvodné, sťažnosť proti tomuto uzneseniu adresovanému Ústavnému súdu SR podľa § 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

10/ V bodoch 51 - 61 odôvodnenia Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací pri prejednaní odvolania voči rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 10Cbi/32/2010-526 zo dňa 03. 05. 2018 zdôvodnil, z ktorých dôvodov napadnuté rozhodnutie potvrdil.

11/ K tvrdeniu žalobkyne, ohľadne nesprávneho procesného postupu, ktorým súd prvej inštancie znemožnil uskutočňovanie jej práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a to odmietnutia vypočutia viacerých svedkov navrhnutých žalobkyňou, odvolací súd uviedol, že už v jeho rozhodnutí sp. zn. 2Obo/35/2016-497 zo dňa 30. 01. 2018 uviedol, že nie je pravdou, že nevykonaním dokazovania vypočutím navrhnutých svedkov žalobkyňou bolo upreté právo žalobkyne na spravodlivý proces, s poukazom na ustanovenie § 185 ods. 1 C. s. p. K námietke žalobkyne, že nebolo vyhovené jej návrhu na doplnené dokazovanie, odvolací súd skonštatoval, že žalobkyňa neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli predmetom dokazovania už v predchádzajúcom konaní, a preto vyhodnotil túto námietku ako bezpredmetnú.

12/ K žalobkyňou namietanou otázkou ohľadne jej dobromyseľnosti pri nadobudnutí vylučovaných nehnuteľností v dobrej viere, odvolací súd poukázal na jeho predchádzajúce zrušujúce rozhodnutie sp. zn. 2Obo/35/2010-497 zo dňa 30. 01. 2018, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 549/2015-33 zo dňa 16. 03. 2016, kde odvolací súd za nepochybné konštatoval, že Ing. Q. S. ako predseda predstavenstva úpadcu previedol pred vyhlásením konkurzu takmer celý majetok úpadcu na

tretie osoby, pričom časť nehnuteľností nadobudol on sám a jemu blízke osoby. Vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré predchádzali rozpredaju majetku úpadcu, konanie Ing. S. odvolací súd označil za také, ktoré nie je možné považovať za konanie v dobrej viere a toto konanie kvalifikoval ako konanie rozpore s dobrými mravmi. Uviedol, že keďže Ing. S. s manželkou sporné nehnuteľnosti nemohli objektívne nadobudnúť na základe dobrej viery, nemohli ani v dobrej viere tieto nehnuteľnosti darovať ich dcére, a táto ich nemohla v dobrej viere prijať. Fakt, že tieto okolnosti súd prvej inštancie nepovažoval už za okolnosti hodné osobitného zreteľa, odvolací súd neposudzoval za porušenie práva na spravodlivý proces.

13/ K otázke poskytnutia súdnej ochrany dobromyseľnému nadobúdateľovi, odvolací súd s odvolaním sa na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/71/2011 zo dňa 27. 02. 2013 skonštatoval, že súd prvej inštancie ustálil právny záver, že možnosť dobromyseľného nadobudnutia vlastníctva od nevlastníka nie je pravidlo, ale len ako výnimka z pravidla.

14/ K poukazu žalobkyne na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obo/3/2016 zo dňa 18. 05. 2016, v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2ObdoV/19/2017 zo dňa 26. 04. 2018, odvolací súd uviedol, že sa nejedná o totožný prípad, keďže v danom prípade došlo k porušeniu ustanovenia § 19a ods. 3, 4 zákona č. 92/91 Zb.

15/ V súvislosti s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obo/3/2016 zo dňa 18. 05. 2016, odvolací súd zdôraznil, že i keď je síce pravdou, že v predmetnom konaní žalobca kúpnu cenu neplatil priamo FNM SR a k úhrade kúpnej ceny sporných nehnuteľností došlo vzájomným zápočtom medzi FNM SR a Vodohospodárskymi stavbami, a. s. a Koopol Nitra, s. r. o., ale v tomto prípade sa Najvyšší súd Slovenskej republiky (ako súd odvolací) v rozhodnutí s týmto nezaoberal. Ako už bolo povedané, v tomto prípade odvolací súd riešil vec iba len v súvislosti s písomným súhlasom FNM SR, a to, či je možné akceptovať aj písomný súhlas FNM SR na prevod nehnuteľností po uzavretí kúpnej zmluvy. Naopak v tomto konaní bol vyslovený k tejto otázke záväzný právny názor odvolacím súdom, ktorý považuje takúto úhradu kúpnej ceny za neplatnú v rozpore s ustanovením § 19a ods. 3 zákona č. 91/1992 Zb.

16/ Odvolací súd v názorovej zhode s súdom prvej inštancie s poukazom na uvedené dôvody dospel k právnenému záveru, že žalobkyňa nebola pri nadobudnutí sporných nehnuteľností dobromyseľná, jej odvolanie označil za nedôvodné a napadnutý rozsudok v zmysle § 387 ods. 1 a ods. 2 C. s. p. potvrdil.

17/ Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací prejednal aj odvolanie žalobkyne proti uzneseniu, ktorým bol zamietnutý jej návrh na prerušenie konania. S poukazom na ustanovenie § 386 písmeno c/ C. s. p. toto odvolanie odmietol ako neprípustné.

18/ O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 a § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania priznal v celom rozsahu.

19/ Proti tomuto rozhodnutiu s vyznačenou právoplatnosťou 24. 07. 2019, žalobkyňa podala dovolanie podaním zo dňa 17. 09. 2019 (list v spise 604) a navrhla rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

20/ Prípustnosť dovolania označila ustanovením § 420 písmeno f/ C. s. p. z dôvodu porušenia jej práva na uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21/ V tejto súvislosti poukázala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 549/2015-33, v zmysle ktorého nadobúdateľovi vlastníckeho práva, pokiaľ toto právo nadobudol v dobrej viere, musí byť poskytovaná široká ochrana, pretože v opačnom prípade by si nikdy nemohol byť istý svojím vlastníctvom, čo by bolo v rozpore s poňatím materiálnom právneho štátu.

22/ Podrobne sa zaoberala výkladom pojmu „princíp dobrej viery“ a výklad súdov v danej veci označila za maximálne formalistický, keď sa uspokojil s vlastným posúdením doterajších dôkazov a rozhodol na základe založených dôkazov v spise. S zamietnutím jej návrhu na doplnené dokazovanie vypočutím ňou navrhnutých svedkov sa nestotožnila, ako ani s označením jej požiadavky za irelevantnú. S odvolaním sa na odbornú judikatúru ohľadne porušenia práva na spravodlivý proces uviedla, že porušenie ktoréhokoľvek práva, čo i len čiastočné, ktoré sa týka účastníka predstavuje pochybenie súdu, ktoré zakladá zásah do práv účastníka na spravodlivý proces. Podľa dovolateľky, v danom spore jednoznačne došlo konaním súdov nepripustením vykonania navrhnutého dokazovania (výsluchom svedkov) a pripojenia spisu, ktoré malo pre potreby tohto konania so zreteľom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 549/2015-33 zo dňa 16. 03. 2016 nenahraditeľnú úlohu pri objasnení dobromyseľnosti. Konanie súdov voči žalobkyňi označila zasiahnutím jej práv na spravodlivý proces. Všetky tieto dôvody

podľa žalobkyne zakladajú dovolací dôvod podľa § 420 písmeno f/ C. s. p.

23/ K dovolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 16. 10. 2019 (list v spise 615) a dovolanie označil za také, ktoré ignoruje závery obidvoch súdov, ktoré sa s danou otázkou v napadnutých rozhodnutiach podrobne zaoberali. Poukázal na záver komentára C. s. p. a taktiež na nález Ústavného súdu SR I. ÚS 549/2015-33, z ktorého je jednoznačne zrejmé, že dobrú vieru nadobúdateľa sú všeobecné súdy povinné dôsledne posúdiť s ohľadom na individuálne okolnosti každého prípadu. Podľa žalovaného konanie súdov nemôže byť posudzované ako konanie s vadou zmätočnosti len preto, že odvolacím námietkam žalobkyne odvolací súd nevyhoviel a právne závery ohľadne otázky dobromyseľnosti odvolací súd už len doplnil.

25/ Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 35 C. s. p.) ako súd dovolací - § 35 C. s. p., po zistení, že dovolanie podala včas strana (§ 427 ods. 1 C. s. p.) v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktorému predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie v danom prípade prípustné nie je.

25/ Základnou otázkou pre posúdenie označenej prípustnosti dovolania s poukazom na ustanovenie § 420 písmeno f/ C. s. p. v danom prípade je konanie odvolacieho súdu, keď odvolací nevykonal v konaní dôkazy navrhnuté žalobkyňou.

26/ Dovolanie je prípustné voči každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej ktorým sa konanie končí, ak

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

27/ Faktom je, že strana spore má v rámci jej patriacich procesných práv predkladať súdu v konaní návrhy, a to aj návrh na vypočutie ďalších svedkov za účelom preukázania jej tvrdení. V tomto prípade, že sporné nehnuteľnosti nadobudla v dobrej viere.

28/ Toto procesné práva však nezakladá povinnosť súdu v konaní vyhovieť každému návrhu sporovej strany (napríklad návrhu na doplnenie dokazovania vypočutím ďalších svedkov), pokiaľ tento návrh nepokladá pre vykonané dokazovanie za nevyhnutý. Skutočnosť, že súd nevyhovie každému návrhu sporovej strany neznamená, že súd postupoval procesne nesprávne takou mierou, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

29/ Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Najvyšší súd Slovenskej republiky vydaných v rozhodnutiach do 30. júna 2016, kde opakovane vyjadril záver, aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Otázky či sú alebo nie sú splnené, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

30/ Ustanovenie § 420 písmeno f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení: rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom označenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

31/ Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby účastník pred všeobecným súdom bol úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva procesnej strany, ak si neosvojí nám navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov (III. ÚS 339/09, II. ÚS 197/07, IV. ÚS 251/03, II. ÚS 3/97).

32/ Najvyšší súd (§ 35 C. s. p.) s poukazom na uvedené konštatuje, že ani v danom prípade odvolací nepostupoval v konaní nesprávnym procesným postupom, keď nevykonal navrhnutý dôkaz žalobkyňou

vypočutie ďalších svedkov za účelom preukázania jej dobromyseľnosti pri nadobúdaní sporných nehnuteľností. Fakt, že pri osvojení svojho právneho názoru vo veci nepovažuje za potrebné vykonať všetky navrhnuté dôkazy sporovou stranou (v danom prípade vypočutie svedkov) nie je možné označiť za nesprávny procesný postup, ktorý znemožnil sporovej strane právo na spravodlivý proces.

33/ V danej veci odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia jasne a zrozumiteľne odôvodnil, prečo dospel k záveru, že žalobkyňa jej dobromyseľnosť nepreukázala, a ani preukázať nemohla. Výhodnotenie súdom ohľadne nepotrebnosti vykonania dôkazu - vypočúť svedkov v odvolacom konaní nie je rozhodne nesprávnym procesným postupom, ktorým by mohlo dôjsť k znemožňovaniu procesných práv žalobkyne a porušovaniu jej práva na spravodlivý proces.

34/ Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu jednoznačne konkretizuje, prečo žalobkyňa sporné nehnuteľnosti nenadobudla v dobrej viere a fakt, že odvolací súd k tejto otázke nepovažoval vykonanie navrhnutých dôkazov žalobkyňou - vypočúť navrhnutých svedkov za bezpredmetné, nie je možné kvalifikovať ako nesprávny procesný postup. V tejto súvislosti dovolací súd aj odkaz v dovolaní na nález Ústavného súdu č. k. I. ÚS 549/2015-33 poukazuje, že keďže u žalobkyne jej dobromyseľnosť pri nadobudnutí sporných nehnuteľností nebola preukázaná, citovaný nález sa nemôže na danú vec vzťahovať.

35/ Dovolací senát najvyššieho súdu Slovenskej republiky s poukazom na uvedený právny záver dospel k záveru, že dovolanie žalovaného smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému prípustné nie je, a preto ho v zmysle § 447 písmeno c/ C. s. p. odmietol.

36/ Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 C. s. p.).

37/ Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere 5 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.